

MADRID SE NAGLO PRIPRAVLJA NA OBLEGANJE

Italijanski tanki proti vladnemu vojaštvu

SOVJETSKA UNIJA JE POSLALA REPUBLIKANECM NA DVEHLADJAH NAD SEDEM TISOČ TON ŽIVIL

Vlada je poslala na vse fronte okoli Madrida 100 tisoč vojakov. — General Pozas (je novi poveljnik vladnih čet. — Uporniki se imajo zahvaliti za svoje uspehe italijanskim tankom.

MADRID, Španija, 23. oktobra. — Španska vlada je obrambo Madrida izročila v roke novega poveljnika ter poslala na vse fronte okoli glavnega mesta rezervno armado delavcev 100,000 moč.

Vlada je ukazala, da njena vojska preide v močno ofenzivo, da odvrne nevarnost, da bi fašisti zavzeli mesto. Dosedanji poveljnik vladnih čet okoli Madrida general Jose Ansenio je bil odstavljen, na njegovo mesto pa je bil imenovan kot vrhovni poveljnik 60 let stari general Sebastian Pozas, prejšnji notranji minister. General Ansenio je bil imenovan za podtajnika v vojnem ministrstvu.

General Pozas je bil že v mnogih vojnah ter ga smatrajo za največjega stratega španske vojske. Delavska armada je bila poslana na fronto, da nadomesti vladne vojake, ki so že zelo izmučeni.

LIZBONA, Portugalska, 23. oktobra. — Neko poročilo s fašistične fronte v bližini Madrida pravi, da se imajo fašisti za svoje dosedanje uspehe zahvaliti samo italijanskim majhnim tankom.

Te tanke je italijanska vojska uporabljala v Abesiniji, kjer so se izkazali kot izborna orožje. — Imajo močne stroje in nosijo strojnice. Lahko se kretajo, so zelo nagli in premagajo vse ovire.

Poročilo s fronte pravi, da se je general Franco posluževal teh tankov, da je potrgal ograje bodeče žice. Vozijo tudi čez strelne jarke.

Te tanke je Italija poslala španskim upornikom na kredit.

LIZBONA, Portugalska, 23. oktobra. — Uporniška armada je vozila moderno orožje skozi razvaline Navalcarvera ter pričela napadati drugo obrambno črto Madrida.

Fašistični poveljniki zelo hvalijo hrabrost vladnih vojakov, ki so branili Navalcarvero, dokler v četrtek popoldne ni padel.

Nek fašistični častnik, ki je vkorakal v mesto, je našel cele kupe mrličev in rekel: "Ti komunisti so umrli kot pravi Španci."

Po nekem poročilu, ki je dospelo v Lizbono, so vladni vojaki imeli za obrambo Navalcarvera le zastarele topove.

SALAMANACA, Španija, 23. oktobra. — Fašistično poveljstvo je ukazalo svojim bojnim ladjam, da potope vsako rusko ladjo, ki bi vozila orožje vladni armadi.

O tem je poveljstvo tudi obvestilo vse evropske vlade.

BARCELONA, Španija, 23. oktobra. — Ruski parnik Zaryanin, ki je prejšnji teden pripeljal 3500 ton živeža iz Rusije, je bil pri svojem odhodu deležen velikih ovacij.

Poročila, da je parnik pred prihodom v Barcelono razložil nek skrivnostni tovar v nekem drugem pristanišču, niso resnična. V Barcelono je pripeljal popoloma natovorjen in vsakemu je bilo dovoljeno gledati, ko so ga razkladali. Drugi ruski parnik, Neva, je došel v Alicante in pripeljal 3000 ton živil, največ pšenice.

LOCARNSKA POGODBA V NOVI OBLIKI

Izključitev Rusije je en pogoj. — Italija in Nemčija boste zasledovali slično politiko.

RIM, Italija, 23. oktobra. — Iz zanesljivih virov prihaja vest, da bo še danes v Berlinu podpisana pogodba, ki vsebuje v šestih točkah sporazum med Italijo in Nemčijo. Ta pogodba se nanaša na slednje točke:

1. Locarnska pogodba.
2. Liga narodov.
3. Podonavje.
4. Gospodarski odnosi med obema deželama.
5. Nobena radikalna vlada na Španskem ne bo priznana, kadar enkrat fašisti zavzamejo Madrid.
6. Italija je pripravljena jamčiti za nemško-francosko nenapadalno pogodbo, ako tudi sama dobi potrebno jamstvo. — Italija želi, da bi bile sklenjene nenapadalne pogodbe med Anglijo, Francijo, Nemčijo in Italijo.

Kar se tiče Lige narodov, ste se Nemčija in Italija sporazumeli, da se obe vladi med seboj obveščata, kadar koli bi katera država hotela kaj ukreniti, kar je v zvezi z Ligo. — Nemčija je izstopila iz Lige narodov, Italija pa je še ostala članica, četudi ji je Liga zaradi abesinske vojne naložila sankcije.

Italijanski vnani minister grof Galeazzo Ciano, ki se nahaja v Berlinu, in nemški vnani minister baron Konstantin von Neurath sta se zedinila v tem, da priznata špansko fašistično vladno, kadar uporniki zavzamejo Madrid.

Sporazum glede Podonavja je samo gospodarskega značaja.

BERLIN, Nemčija, 23. okt. — Nemčija in Italija ste se zedinili glede skupnega stališča v vprašanju španske državljanske vojne, toda do kakšne pogodbe med obema deželama še ni prišlo.

Grof Ciano in baron Neurath vodita tajne razprave. — Pri razgovoru ni nikdo drogi navzoč, kot samo oba vnani ministri. Odkrito sta si med seboj razložila nameraznjanje Hitlerja in Mussolinija. Zlasti sta razpravljala o tem, kaj naj storite obe državi, ako bi španska državljanska vojna vodila do evropske vojne.

CALLADOLID, Španija, 23. oktobra. — V okolici Navalcarvera je ležalo okoli 200 mrtvih vladnih vojakov, 250 pa jih je bilo ujetih. Ko so vladne čete videli upornike bližati se mestu, so naglo z avtomobili pobegnile proti Madridu. General Mola se sedaj pripravlja na napad na Escorial. Kadar bo to mesto zavzeto, bodo padle tudi vladne postojanke v Guadarrama in Samosiera pogorjih.

PREDSEDNIKOVO POTOVANJE

Pred volitvami bo obiskal predsednik Roosevelt še štiri države. — V četrtek bo govoril v glavnem mestu Pennsylvanije.

WASHINGTON, D. C., 23. oktobra. — Predsednik Roosevelt bo posvetil ves prihodnji teden izključno volilni kampanji. Obiskal bo štiri vzhodne države ter bo imel tli večje politične govore. Države, kamor se bo podal, so: Pennsylvania, New Jersey, Delaware in New York. Na volilni dan bo v Hyde Parku poslušal radio poročila o izidu volitev.

V četrtek bo govoril v Harrisburg, Pa., na stopnicah državnega kapitola. Odtam se bo odpeljal z avtomobilom v Philadelphia.

V soboto zvečer bo govoril v Madison Square Garden v mestu New York. S tem govorom bo tudi zaključil svojo volilno kampanjo.

JEKLARNA NOČE POVIŠATI PLAC

PITTSBURGH, Pa., 22. okt. — Carnegie-Illinois Steel Corporation je danes zavrnila zahtevo delavcev v Homestead, Pa., naj se jim zviša plačo za \$1.12 na dan. Kompanija je pa pristavila, da se hoče pogajati.

ZIONCHECKOVA VDOVA IZGINILA

DALLAS, Tex., 23. okt. — Kot je oblastim naznanila Mrs. Bob Lott, je njena sestra Mrs. Ruby Nix Zioncheck, vdova po kongresniku Marionu Zionchecku, ki je skočil skozi okno svojega urada v Seattle, Wash. in se ubil, v torek poznano kam izginila.

Mrs. Zioncheck, ki je bila stenografistinja v uradu W. P. A., predno se je spoznala in poročila s kongresnikom Zioncheckom, je v torek prišla na obisk k svoji sestri Mrs. Lott ter je še istega dne odpotovala v Fort Worth.

Vrniti bi se morala naslednjega dne, toda o njej ni nikakega glasu.

"ČRNA LEGIJA" PRETI PRIČAM

Priči v morilnem procesu je bilo zapretno s smrtjo. — Zagovarjali so premembo zvezne vlade.

DETROIT, Mich., 23. okt. — Emerson Becker, ki je bilo zelo važna priča v procesu zaradi umora Charlesa Pooleja proti mnogim članom "Črne legije", je oblastim naznanil, da mu je nek neznavec prinesel v hišo svinčeno kroglo, kar pomeni smrtno obsodbo "Črne legije".

Becker, ki je star 29 let, je policiji povedal, da je popoldne nekdo pri vratih pozvonil, da je njegov štiriletni nečak odprl vrata in da mu je neznavec položil v roko kroglo z naročilom, naj jo izroči svojemu stricu.

Nato je neznavec pobegnil v avtomobilu z avtomobilsko ploščo države Ohio. Becker pa si številke ni zapomnil.

Tudi Dayton Dean, ki je v procesu pričal proti 20 obtožencem, je rekel, da je bil navzoč pri več kot 500 sejah "Črne legije" in da je slišal, da sta Arthur L. Luppe iz Detroita in Virgil Effinger na sejah govorila o tem, da bi bilo potrebno, da je zvezna vlada premenjena.

Luppe se nahaja med 20 obtoženci, Effinger pa je izginil in ga policija še išče.

Dean je rekel, da sta se Luppe in Effinger pogosto razgovarjala o vstaji proti vladi, katero je treba s silo ovreči, ako to ne gre z glasovanjem.

VELIKA KAMPANJA PO POŠTI

WASHINGTON, D. C., 23. oktobra. — Poštari uslužbeni in raznašaleci pisem so zaposleni kot ob božičnem času. Obe veliki stranki pošljete vsak dan cele kupe kampanjskih spisov in letakov, ki so poštine prosti.

Washingtonska pošta je že najela več uradnikov, da odpošiljajo pisma.

Nek mož, ki pravi, da dela za Emila Hurja, namestnika predsednika demokrat. narodnega odbora Farleya, ima v senatni plači 14 pomočnikov ter je rekel, da bo prihodnje dni razposlal 6,000,000 pisem in dopisnic.

Namestnik generalnega poštarja Jesse M. Donaldson je rekel, da je samo republikanski poslanec Snell razposlal do 6 milijon pisem.

Na demokratskih pismih se nehajajo večinoma imena senatorjev: Guffey, Barkley in Brown ter poslanca Merritt.

ZVEZA Z RUSIJO JE FRANCIJI POTREBNA

Če Francija ne bo držala z Rusijo, bo napadena in premagana. — Herriot namerava postati Blumov naslednik.

BIARITZ, Francija, 23. okt. — Na kongresu radikalnih socialistov je prišlo do ostrih debat in odločnih nasprotij.

Veliko senzacijo je vzbudil govor bivšega ministrskega predsednika Herriota, kateri je rekel, da je francosko-sovjetska vojaška pogodba bistvene važnosti za varnost Francije.

Če je sklenila Francija z Rusijo pogodbo, ni še s tem rečeno, da je odobrila njen komunistični sistem.

Franciji ne ostaja druga ga kot držati z Rusijo, — je vzklil Herriot. — Če bo prekinila zvezo z njo, bo napadena in premagana.

Herriot, ki se smatra za naslednika ministrskega predsednika Bluma, je nadaljeval:

Francija je stara civilizirana država, pa je premajhna, da bi se uspešno protivila nadaljnemu nemškemu navalu. Če bi nas Nemci še enkrat napadli, bi nas poglani v morje. Vsled tega mora Francija za slučaj vojne utrditi svoje zveze z Rusijo.

V ITALIJI SE ODPIRAJO NOVI VULKANI

Nenadoma je pričelo v Italiji bruhati 50 majhnih ognjenikov. — Vulkani so že davno ugasnili.

AGRICENTO, Sicilija, 23. oktobra. — Petdeset majhnih ognjenikov, katere nazivajo Italijani "volcanetti" in ki so že davno ugasnili, so nenadoma pričeli bljuvati ogenj. To bruhanje je spremljevalo močno podzemsko bobnenje in prebivalstvo v okolici je zelo prestrašeno.

Vendar pa ti izbruhi niso napravili nikake škode, ker se nahajajo v oddaljenih, neobljude-nih krajih. Na tisoče ljudi, med katerimi so ponajveč znanstveniki, je prihitelo, da si ogledajo to naravno čudo. Vulkani od časa mečejo iz svojih žrel lavo, žareče kamenje in iskre. Zemlja je na več krajih razpokala in iz razpok uhaja goreči plin, ki se pogosto vna-me.

Znanstveniki pravijo, da se bodo vulkani v kratkem zopet pomirili.

NEMŠKI LETALCI SE BOJUJEJO NA ŠPANSKEM

Angleški dijak je videl mnogo nemških letalcev v fašistični armadi. — Med njimi je tudi mnogo Italijanov.

NORTHWICH, Anglija, 23. oktobra. — Angleški dijak J. Wilson, ki se je kot letalec boril za madridsko vladno, je častniškarskim poročevalcem povedal, da je španski fašistični armadi mnogo nemških letalcev, ki se niti toliko ne potrudijo, da bi s svojih uniform sneli svastiko.

Wilson obiskuje vsenčilišče v Liverpoolu, pa je svoje učenje opustil ter stopil kot letalec v armado španske armade. Po 11 tednih se je vrnil na dopust, obišče svojo zaročenko, toda se bo v nekaj dneh zopet vrnil na Španjo.

Wilson pravi, da so vsi aeroplani španskih fašistov nemškega in italijanskega izvora, sam pa je izstrelil modern aeroplan fašistov angleškega izdelka. Ne samo nemški; temveč tudi italijanski letalec nosijo svoje lastne uniforme.

Kot zatrjuje Wilson, je imel pogosto priložnost potopiti kakor ladjo, ki je peljala orožje za fašiste, toda tega ni storil, ker so te ladje spremljale nemške vojne ladje in ker mu je bilo naročeno, da se izogne vsega, kar bi moglo dovesti do mednarodnih zapletljivajev.

HOFFMAN O ROOSEVELTU

NEW BRUNSWICK, N. J., 22. okt. — Na zborovanju mladih republikancev je izrazil governer Harold G. Hoffman resno bojazen, da bosta materialni in moralni kapital naroda ogrožena, če bodo demokratje zmagali.

EDVARD SKLICAL KRONSKI SVET

LONDON, Anglija, 23. okt. — Kralj Edvard je za 27. okt. sklical kronski svet, na katerem bo naznanil, ako se namerava poročiti, ali ne.

Na kronskem svetu bodo razpravljali o evropskem položaju, ki je nastal vsled španske državljanske vojne, toda prišlo bo mogoče tudi do razprave glede Mrs. Wally Simpson, ki je kraljeva prijateljica in ki sedaj toži svojega moža Ernesta Simpsona za ločitev zakona.

Kralj Edvard je že takoj ob nastopu svoje vlade pozval parlament, da določi 40,000 funtov šterlingov letne plače za kraljico, ako bi slučajno kdaj poročil.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Baker, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za posredstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POGLAVJE O DOLGU

Največji greh, ki ga je po mnenju republikancev z-krivil predsednik Roosevelt, je pač ta, da je povečal narodni dolg.

Seveda ga je povečal.

Toda čemu? Zato, da je potegnil Amerike iz depresije. Ali je to zločin? Ali je to neodpustljiv greh?

Ozrino se nekoliko v zgodovino Združenih držav.

Ustanovitelji ameriške republike so se zadolžili, da so izvojevali vojno z Anglijo. Če bi se ne hoteli zadolžiti, bi bila Amerika najbrž še danes angleška kolonija.

Jeffersonova administracija je povečala narodni dolg, da je omogočila nakup Louisiana ozemlja. Takratni nazadnjaki, ki so bili v marsičem slični današnjim republikancem, so ji za to strašno zamerili.

Če bi se Jeffersonova administracija branila dolga in ravna tako kot so hoteli njeni nasprotniki, kdo ve, kakšen del Jugozapada bi bil danes last kakšne tuje države.

Administracija Abrahama Lincolna je silno povečala narodni dol, da ji je uspelo zmagati v državljanski vojni. Če bi se Lincoln branil dolga, bi bila dežela danes najbrž razcepljena.

Wilsonova administracija je povečala narodni dolg za štiriindvajset tisoč milijonov dolarjev.

Če bi tega ne storila, bi Nemci najbrž zmagali. Ljudje, ki danes očitajo Rooseveltu zapravljivost, so bili hvaležni Wilsonu, da je pahnil deželo v dolg, kajti le na ta način se jim je posrečilo rešiti investiran denar.

Rooseveltova administracija je povečala narodni dolg za šest tisoč milijonov dolarjev ter je s tem zmagała v vojni proti depresiji.

Če bi se Roosevelt branil dolga — kot se ga je branil Hoover — bi bila dežela danes na dosti slabšem stališču kot je bila 1932.

Dolg? Kaj pa je dolg? Noben večji ameriški biznes ni bil začel brez dolga.

Ameriške železnice so se morale zadolžiti in so se razvile z izposojenim denarjem.

Ameriški telefonski, brzojavni in radio sistemi so bili zgrajeni na dolgu.

Avtomobilska industrija je bila zgrajena na dolgu. Tovarnarji so z izposojenim denarjem gradili kare in vračali dolg z denarjem, ki so ga zaslužili pri prodaji kar.

Dolg je temeljni kamen kapitalizma. Če bi ne bil nihče zadolžen, bi danes ne poslovala nobena banka v Združenih državah.

Nihče ni kričal, ko se je Hooverova administracija zadolžila, da je pomagala nekaterim bankirjem na noge. Roosevelt se je pa zadovolžil, da je ubogim revežem pomagal.

In to smatrajo nekateri za zločin.

MESTO, KJER NE PLAČUJE JO DAVKOV

Londonški listi poročajo, da so v Avstraliji po naključju odkrili mesto, ki je živelo srečno brez vsake javne podpore. Imelo ni ne občinskega sveta, ne policije, ne gasilcev, pa tudi ne nobenega berača, brezposelnega ali zločinca. To srečno mesto leži 400 milj od Sydneya, imenuje se Koylarenberry in njegovi prebivalci doslej niso plačevali nobenih davkov. Država sploh ni vedela za to mesto in seveda tudi ni poslala vanj svojih uradnikov. To se sliši čudno, neverjetno, toda na svetu je vse mogoče. Saj so imeli tudi med vojno v Vladi-vostoku konjeniški polk samo na papirju, da je država plačevala za vojake in konje, denar je pa pobesala peščica častnikov, ki si je bila izmislila to svojevrstno sleparijo. Vendar pa ima Koylarenberry moderno bolnico, vodovod in električno razsvetljavo.

Toda zdaj je konec njegove idile. V kratkem pošlje vlada v to doslej srečno mesto svoje uradnike, najprej seveda davčne, da bodo izračunali in izterjali stare davke. Zdaj bodo mesčani vsaj spoznali kakšno je življenje po mestih.

NA POROČNI DAN DOBILA ŠTIRI OTROKE.

V Montieru-en-Der na Francoskem bi se morala vršiti poroka 24-letne Emilije De Puiso-ve s tovarnarjem Renejem Cha-briandom, ki je 20 let starejši od nje. Ko sta se ženin in ne-vesta s številnim spremstvom pripeljala pred mestno hišo, kjer naj bi se izvršila civilna poročna ceremonija, se je siro-mašna žena s štirimi majhnimi otroki perila skozi množico in zastavila s histeričnim krič-njem paru pot.

Zaman so skušali spraviti stran ženo, ki je bila očitno znorela. Nenadno je potegnila samokres in preden so ji mogli to preprečiti, se je pred očmi svojih otrok in obeh zaročencev ustrelila. Prestrašena nevesta je sedaj zvedela, da gre za ločeno ženo njenega bodočega moža, ki si ni znala pomagati na drug način. Ko je svojo gro-zo premagala je najprvo pogle-dala moža, potem otroke, nato je prosila, naj poročno ceremo-nijo izvrše. Prijela je nato otroke za roke in obljubila, da jim hoče poslati dobra mače-ha.

200 MOŽ DOBI DELO pri sekanju kemičnega lesa za Clawson Chemical Co. Dober les in dober prostor. Plača \$1.50 od čorda. Male kempe za peč-larje. Orodje proti mesečnemu odplačilu. Vprašajte pri: Claw-son Chemical Co., Ridgeway, Pa. (12x)

SPOMINJATE SE KAJ SE JE ZGODILO V KANSASU?

EVO vam, kaj se je zgodilo v Kansasu (eni izmed 48 držav Uni-je) za časa režima gubernerja Alf Landona —

(A) — Na polju solstva — Te-kom leta 1934 so Sole, za kate-re bi morala skrbeti država, to-liko trpele, da so morali zapre-ti 458 izmed njih in je ravno to-liko učiteljev ostalo brez plače. In vsled tega dejstva 8,557 fant-kov in deklet ni moglo dovršiti svoje polno šolsko leto.

In povrh tega mnogo učiteljev, uslužbenih za \$25 na mesec, je vpraševalo same sebe: "Ali smo mi učitelji najnižji stan v drž-avi? Ali je še kaka druga država v Uniji osrečena s istim izobil-jem kakor mi — z izobiljem Lan-donovega kova?"

Kansas je edina država v Združenih Državah, ki ni uved-la splošne državne pomoči za Sole, tako da šolski otroci mo-rejo biti poskrbljeni brez ozira na gospodarsko stanje dotične občine — to je poudaril sam su-perintendent Markham, ki je tam na čelu javnega šolstva.

"Živio" so Kansasi menda zoorili, ko so leta 1935 slišeli, kako se je njihov lastni gover-ner, dožlevni veliki narodni go-spodar, bahal, "da v odgovor na spremenjene in spreminjajo-če se razmere je znižal šolske stroške za PRIBLIŽNO 40 od 100."

Da, to je se je zgodilo v Kan-sasu.

(B) — Na polju delavstva. Poletni v 1936 je skupina rudar-jev v Cherokee rudnikih v drž-avi Kansas sklenila, da pod dan-i mi razmerami edini način, da se doseže neko zboljšanje njihove revščine, je bilo štrajkati proti strašno nizkim mezdam in ne-človeškim delavskim razmeram. Zastrajkali so. In kaj se je zgo-dilo?

Dvesto Kansaskih milničikov je bilo odposlanih v rudniški o-kraj. Proti sod je bil proglašen. "Postopali so na divjaški, brut-alni in ne-ameriški način, da prelomijo ustavne pravice rudar-jev", tako se je glasilo v izjavi Ameriške delavske federacije na njeni konvenciji v oktobru 1935.

Kdo je ukazal odposlati voja-ke v oni rudniški okraj? Odgo-vor: "Previdni" gubernier iz To-peke, gospod Alf Landon.

Da, to se je zgodilo v Kansasu. Kar se je zgodilo v Kansasu, se utegne zgoditi v vsaki izmed 48 držav, ako se vresniči nada Republikańske stranke in gover-ner Landon dobi priliko postati "odrešenik" naroda.

USMLJENI BERAČ

V predpoldanski uri je po-trkal na vrata nekega stanova-nja v Bratislavi star berač in ko mu je gospodinja odprla, je začel takoj žebrati svojo ob-čajno molitvico, o koščku kru-ha, majhnem daru in božjem blagoslovu. Še preden je uteg-nil končati, mu je žena pre-stregla besedo. Obžalovala je, da mu prav tako, kakor njego-vim današnjim šestim predni-kom ne more dati ničesar, ker sama nima niti pare v hči. Mož si je že več mesecev brez dela in in ne zasluži nič. Sama ne ve, kaj bi storila. Ob enaj-stih pride mlekarica po denar. Če ji ne da 20 kron, ji bo usta-vila dobavo mleka. Kaj naj

stori potem s svojimi otrok, ve sam ljubi Bog ...

To je res žalostna zgodba, je menil berač, pa veste, kaj, gospa, vi ste mi že tolikokrat kaj darovali in otroci morajo dobiti mleko. Mi boste že vr-nili gospa, in čeprav ne, ne bom skočil zavoljo tega v Do-navo. In še preden se je mo-gla presepečena žena zbrati, je segel v žep, ji stisnil 20 kron-ski bankovec v roko in izginil.

ANGLEŽI NAJZRELEJŠI NAROD

Angleška zdravnica Doris Odlunova je označila v svojem predavanju o vzgoji in boleznih, ki ga je imela v angleš-kem zavodu za vzgojo odraslih, diktatorje iz vidika psihičnega razvoja kot dečke. Izrazila je dvom, da večina ljudi in naro-dov sploh kdaj doraste in trdi-la je, da kažejo razne države različne stopnje psihičnega razvoja. Tako imajo nekatere diktatorske države, značaj 11 letnih dečkov. Gangsterska nagnjenja, navdušenje za velika zborovanja in parade, uniforme pozdravljanje, znaki, zastave, bojevitost in oboževanje nasi-lja, kakor tudi zastarelo priza-devanje držati žene in dekleta v polnožništvu, vse to so naj-boljši znaki psihologije 11 let-nih dečkov in odgovarjajoče stopnje razvoja.

V ameriških državljanih vi-di angleška zdravnica primer-no stopnjo mladeniških let. Američani hrepene po novota-rijah, pri njih je visoko razvi-ta mladeniška čilost, nikjer pa ne vidimo nobene stalnosti. Po mnenju Doris Odlunove so najzrelejši narod Angleži. Za-to Angleži nikoli ne boste vi-deli, da bi se navduševal za raz-ne novotarije in nove ideje, ka-kor se navdušuje Američan, ne da bi se vanje poglobili.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg na-slova, ki vam jasno govorijo, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo tre-ba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam de-lo in stroške, sebi pa zajamči-te redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpo-števate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

NAHOD MINE V ENI URI

Dunajski zdravnik dr. Adolf Mechner trdi, da je izumil hit-ro učinkujoče sredstvo zoper nahod, seneno mrzlico in kro-nično kihanje. Že nekaj časa zdravi ta zdravnik revmatizem z znanim pripomočkom čebel-nega strupa. Pri tem je opa-zil, da učinkuje ta pripomoček tudi zoper nahod.

Učinek je bil še močnejši, ko je vzel namesto čebelnega stru-pa strup neke južnoameriške vrste modrasa, ki ga še noče izdati. Izdelal je iz njega pre-parat, ki ga imenuje viperin in ki ga v podobi mazila vdrgne pacientom enkrat ali dvakrat na dan v kožo podlehtja. Pa-cienti trdijo, da občutijo že po nekoliko minutah in celo se-kundah, kako ji mizamašeni nos postaja hladnejši, da morejo z njim dihati. Dobre uspehe je imel dr. Mechner tudi pri se-neni mrzlici in posebno pri ki-halnem nahodu. Tu morajo pacienti kihiniti pogostoma 40 do 50-krat zaporedoma, toda po obravnavi z viperinom jim ta dražljaj premine. Mechner je zadnje leto zdravil več sto pa-cientov z viperinom in dosegel v pretežni večini primerov po-polen uspeh.

STARISI NISO BILI PO-ROČENI

SOUTH BEND, Ind., 23. oktobra. — S tremi otroci in s poročnim dovoljenjem z dne 20. junija, 1925, je prišel srbs-ki par pred sodnika Joseph P. Miller-ja, da popravi majh-no napako, ker se nista poročila.

Toda nista pozabila poročiti se, temveč sta menila, da je po-ročno dovoljenje že tudi poro-čno potrdilo. Njuno ime ni bilo objavljeno.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Peter Zgaga

Časopisje poroča, da je neka ženska na Kubi rodila sedmor-čke: tri deklice in štiri fante. Vse je zdravo.

Če bo šlo tudi zanaprej vse posreči, se živ krst ne bo več brigal za kanadske petorčke, ki so doslej veljale za deveto čudo sveta.

V ponedeljek je bila odprta v newyorški državi lovska se-zona. In sicer kar naenkrat za vso zverjad, namreč za zajce, everice in fazane.

Rojaki, ki so šli jagat k Ro-detu v Medino, so se nadali ta-ko velike lovske sreče, da so vzeli kar strojarskega mojstra, mojega prijatelja Verbiča, s seboj, češ, da bo kar sproti strojil kože ubite divjačine.

Kot sem zvedel, se je do prejšnjega torka lovska sreča takole obnesla: Verbič enega fazana; Hudé enega fazana; Benedik dve veriveri.

To je dober začetek. Kaj bi šele, ko bodo začeli padati je-leni in medvedji!

— Kako je s patentiranim lonci? — me vprašujejo rado-vedneži.

Bom kar po pravici povedal, tako je: — Lonec, ki sem ga videl v neki slovenski hiši, je mogoče kupiti v vsaki boljši trgovini za \$5.59. Agent, ki se izdaja za prijatelja Slovencev, ga je pa prodal slovenski dru-žini za \$25.00.

Je pač tako: — Tistega, ki kaj dobrega ponuja in prodaja, naženejo s sleparjem.

Resničnemu sleparju pa vr-ata na široko odpro in radevo-lje plačajo drag denar za — žabjo volno in za ptičje mleko.

— Torej nameravaš kar sa-ma odpotovati za par mesecev v Evropo? — so vprašali mla-do živahno ženico. — Kaj pa mož? Ali ga boš doma pustila? — Seveda. Kadar gre človek na pojedino, ne jemlje klobase seboj.

Amerika je zopet osrečena z novim plesom. Kako se imenu-je, sem pozabil, toda čital sem, da je bolj napreden kot vsi do-seđanji.

Pri dosedanjih plesih je bilo treba gibati z ledji in nogami, pri najnovjšem plesu je pa treba gibati z ledji in nogami, z glavo in rokami.

Edinole pamet lahko počiva.

V zakonu se dogajajo vsako-vrstne stvari. Te dni sem čital, da je sodnik obsodil zakon-skega moža na trideset dni za-pora, ker je imel čudno nava-do. Lovil je kače, martinčke, žabe in druge take živali in jih je polagal ženi v posteljo, ali je pa, ko je sedela pri mizi, stopil previdno za njo in ji spustil kakšnega močeradka po golem hrbtu.

In zato je bil obsodjen na tri-deset dni.

— Križ božji, ženske in sod-niki pa res nobene šale ne po-znajo ...

Iz New Yorka je odpotoval proti Zapadu (menda v Clevel-land) rojak, ki je v dobrih treh letih nasmukal par newyorških Slovencev za štiri tisoč dolar-jev.

Pred odhodom je rekel, da v New Yorku ni nikogar več, ki bi sedel na lim, da se pa na Zapa-du še dobe lahkoverni rojaki z denarjem. Najraje koga nago-vori, da z njim v kompaniji odpre salón ali restavrant.

V Chicagu ne bo šel, ker so mu tam tla že izza svetovne vojne prevroča. Zatorej pozor, rojaki!

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zaneslji-vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER EN BERAČ HITRO MENJAJO, SO NAVADNE GENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljajo zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali brez dovoljenja do boljše pogoja.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$ 1. —	ameriški dolarji	\$ 1.00
\$ 1.50	"	\$ 1.50
\$ 2.00	"	\$ 2.00
\$ 2.50	"	\$ 2.50
\$ 3.00	"	\$ 3.00
\$ 3.50	"	\$ 3.50
\$ 4.00	"	\$ 4.00
\$ 4.50	"	\$ 4.50

Priloge dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI-ŠTOJENJE \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

IZ ŠPANSKE DRŽAVLJANSKE VOJNE

Prizor s fronte v Guadarrama pogorju, kjer branijo republi-kanski vojaki svoje postojanke proti fašistom.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počen v vseh stvarih. Velik nalo dolgo-letno skrbijo vam zamereno dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se za-umno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljanj naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.

Plašite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAMEHAMEHA, NAPOLEON JUŽNEGA POMORJA

Leta 1778 je angleški pomorščak James Cook odkril Havajsko otočje. Prebivalci teh krasnih otokov so tedaj privikrat videli bele ljudi. Začuden so motrili njih obleko, orožje in orodje. Toda vsi preplašeni so zbežali, ko so začeli na ladjah streljati s topovi. Cook se je med domačimi zlasti čutil nekemu visokemu, 40 letnemu poglavarju z imenom Kamehameha, ki se je najbolj zanimal za novosti tujcev.

Kamehameha je pravilno spoznal, da bi si z orožjem belih podjarmil vse otokane. In za velike množice živil si je pridobil nekaj pušk, nabojev in svinca. S tem si je menil podvreči vse Havajsko otočje in še sosednje otoke. Skrivši si je zalogo orožja še povečal in se dal pončiti o uporabi evropskega orodja. Prav zvito je dosegel, da si drugi otokani niso nabavili orožja in ko je kmalu po nesrečni Cookovi smrti videl, da so tudi ladje belcev izginile, je bil prepričan, da je edino, on lastnik strašnih ognjenih cev.

Ta Kamehameha, ki so mu kasneje dodali pridevek Veliki, je bil l. 1736 kot sin poglavarja s Kohale rojen na severozahodnem delu Havaja. Ko je podedoval čast poglavarja, se je odpravil na boj zoper druge poglavarje na mejah svoje male državnice, da bi si jih podvrget.

Leta 1780 je umrl Kalaniopu, najmočnejši Kamehamehov sosed, vladar dežel Kau na južnem obrežju Havaja. Njegov sin Kivalo ga je hotel po stari šegi pokopati ob vznožju Huailailaja. Ta kraj je bil v Koni, ki si ga je bil Kamehameha nedavno prej pridobil. Kivalo je prisel na veliko vojsko, ki je nemara hotel Kamehameho premagati in zavzeti Kono. Kamehameha mu je pa dovolil da sme pristati le z nekaterimi zaljubljenimi spremljevalci, toda Kivalo je hotel na vsak način izvršiti svoj načrt.

S tem je pa nudil Kamehamehi že zdavnaj zaželjeno priliko za boj. Z dobro izveščano vojsko se je postavil Kivalo v bran. Razvila se je huda bitka, ki se dolgo ni mogla odločiti nikomur v prid. Slednji sta se oba vojskovodja viteško dvobojevala. Dolgo in bridko sta se borila, dokler ni Kamehameha, ki ga je bilo spoznati po dolgem z rumenimi peresi okrašenim plaščem in

istobarvni čeladi, z mogočnim udarcem svojega orjaškega kija zdrobil glavo svojemu nasprotniku.

Kmalu je Kamehameha opravil tudi z drugimi poglavarji in je bil vladar vsega Havaja. Prihodnja leta se je kralj, ki ga je v vsem podpirala njegova šele 20 letna, a izredno bistroumna žena, lepa Kaahumanu, posvetil upravi svoje države, da bi imel urejene razmere, kadar se bo odpravil na boj na sosednje otoke: Maui, Lanai in Oahu z mestoma Honolulu in Kauai. Njegove priprave za na vojno so bile vprav orjaške. Dan in noč so delali, da so zgradili mogočne jadrnice in bojne kanuje, da so naredili na tisoče orožja, za pest velike lučalne kamne, železolesene kije, osti za sulice in podobno. Slednjič je bilo vse nared. In zares: Kamehameha je bil tako izvrsten nasprotnik premagal. Prav nič ni zaleglo otoškim kraljem, da so strnili v zvezo zoper Kamehameho. Tudi združene je potolkel.

Zmeraj je bil Kamehameha najhrabrejši v boju. Držno se je postavil nasproti puščicam, ki so frčale vanj, smeje se je udrihal s palico, ki jo je imel namesto ščita, po njih. Če je več puščic naenkrat priletelo nanj, jih je s čudovito izrjenostjo ujel v ožračju. Poročali so, da je v kakem dvoboju dal po šest pušic vreči nase in je tri odbil s palico, druge tri je ujel.

Ko je bilo konec njegovih vojn, si je Kamehameha pridobil veliko zaslug za svojo državo. Promet med Ameriko in "otočjem pomladi" je bil vedno bolj živahen. Kamehameha je potreboval veliko orožja in streliva in kmalu so redno vozile ladje po poti med Združenimi državami in mladim kraljestvom, ki se je leno razvijalo.

Navzlic vsemu svojemu miroljubnemu udejstvanju pa Kamehameha le ni opustil svojega najljubšega načrta, da bi imel zmagovito vojsko in mogočno brodogradnjo. Bolj in bolj si je nabavljalo orožje. Kmalu je imel 27 bojnih jadrnic s topovi, 500 bojnih kanujev in veliko manjših čolnov. Posebno pa je bil ponosen na svoje lastne bojne ladje, ki jo je bil kupil od Američanov in je imela 20 topov, tako da se je upal z njo za boj celo na Veliki Ocean. Venomer

je oboroževal svojo državo in je imel tudi na kopnem 7000 vojščakov. Honolulu je spreminil v vojno pristanišče, ki ga je utrjeval po evropskem načinu. Več let je gradil to pristanišče, šele l. 1817 je bilo dokončano a stroški zanj so mu izčrpali vso državno blagajno.

Dne 6. maja 1820 je umrl veliki kralj, najmočnejši vladar južnega morja. Že dolgo so se paganski svečeniki pripravljeni na dan, ko bi umrl kralj, ki je bil prijazen kristjanom. Zdaj so upali, da bodo na mah uničili krščanstvo, ki se je bilo že precej razširilo po Kamehamehovi državi. Zdelo se je, da jim bo to uspelo, zakaj ves vpliv kulture je mahomna ugasnil, temno vražjeverstvo je začelo stopati iz grobov.

Svečeniki so neke temne noči odnesli truplo svojega vladarja v gorovje, kjer so ga pokopali na takem kraju, kjer naj bi ga nikoli nihče ne našel. In zares nihče ne ve, kje leži. Bržkone so ga spustili v žrelo Kilauea.

Sin velikega kralja Kamehameha II. je videl, da je bila smrtna ura države. Neprestano sta propadala dežela in ljudstvo v dobi kasnejših 40 let, dokler ni umrl poslednji potomec Kamehamehe. Leta 1893 so odstavili kralja Liliuokalanija in so proglasili Havajsko otočje za republiko. Leta 1898 ko se je otočje pridružilo ameriškim Združenim državam je bilo konec poslednjega dejanja havajske svobode in dedščina velikega Kamehamehe je bila pozabljena.

SPANJE V OBROKIH

V nekem ameriškem listu izdaja neki Robert Davis skrivnost dobrega in zdravega spanja. Recept za to spanje si je napravil Davis sam z lastno izkušnjo.

Včasih, pravi, je lahko šel v posteljo, kadar se mu je ljubilo in se je redno prebujal po treh, štirih urah spanja. Neke noči se je opazoval v zrcalu in je bil presenečen nad izrazom tega obraza. Sklenil se je takoj obrniti, s čimer se je popolnoma prebudil. Nato je spet odšel spat. Naslednje noči, kadar se je spet ponovi prebudil, se je isto tako obrniti, nato 3 do 4 ure bral in odšel spet spat za 3 ure. Ko je praktično tako že šest

mesecev, je prišel do prepričanja, da šest ur nočnega spanja popolnoma zadostuje. Dvajset let je nato tako živel in trdi, da dotlej ne pozna več nespečnosti, neprijetnih sanj in more. Po drugi polovici svojega spanja, vstaja čil in veder, pa se spravi na delo. O pravilnosti svojega recepta je tako prepričan, da ga priporoča vsemu človeštvu. "Spi v obrokih," je geslo, ki ga propagira. Pogoj za spanje, kakor ga prakticira on, je seveda ta, da moraš, če hočeš zgodaj vstati, oditi tudi zgodaj spat.

MRTVEČ HODI ŽIV PO SVETU

Kibble in Brownhill je velika tvrdka za prodajo premoega v mestu Prestonu v Lancashire. G. Kibble je v avgustu odšel s svojo ženo v morskopalnišče Worbarrow Bay na odhiti, 6. avgusta je plaval daleč ven na morje in je od takrat izginil. Zaman ga je žena čakala da se vrne in pošala ribiče za njim, da bi ga poiskali. Zastonj se je vrnila domov z vestjo, da je njen mož utonil. Te dni so ji sporočili, da so valovi naplavili na obrežje otoka Wigha truplo moža, ki je moralo že dalje časa plavati v slani vodi. Nihče bi ga ne mogel identificirati po njegovi zunanosti, ker je bilo preveč razpadlo, toda zobozdravnik iz Prestona, ki se je udeležil ogleda, je v njem spoznal Kibblea po zobovju. Plombe in krone v tem zobovju so se natančno skladale s čistimi, ki jih je bil izdelal za Kibblea. Truplo so spravili v Preston in določili pogreb.

Pokojnikov kompanjon je tega dne zaprl trgovino, da bi opravil vse formalnosti namestnice vdove. Baš se je vračal črno oblečen iz mestnega doma, ko je na cesti srečal Mr. Kibblea. Mister Brownhill se je tako prestrašil, da je ustežnil še napraviti križ, toda z mesta se ni mogel ganiti. S široko odprtim pogledom je sledil svojemu živemu mrtve-mu kompanjonu, ki ga po vsej priliki niti ni bil opazil. Videti je bil nekaj spremenjen. Nasil je majhne brke in rožene naočnike, ni pa bilo dvoma, da je to mož, ki ga bodo v nekoliko urah pokopali.

Ko se je vrli Brownhill malo zavedel, je svedel takoj opozoril policijo, ki se je takoj z vsemi močmi spravila na delo. Dve uri pozneje, tik pred njegovim pogrebom, so mistra Kibblea aretirali. Kakor se je sedaj izkazalo, je bil v resnici Kibble in je živel v bližini Prestona pod imenom Mr. Kingsley. Dne 10. avgusta se je bil vselil v hotelsko sobo, ki jo je bil najel. Sedaj so ga zasilali. Mož je izpovedal malo čudne stvari. "Kakor je moja žena pravilno navedla," je dejal, "sem 6. avgusta odplaval z obrežja Worbarrow Baya. Odtlej me je zapustil spomin. Spominjam se šele trenutka, ko sem v Bournemouthu stopil na vlak, da bi se odpeljal v Preston. Od tam sem šel peš v Dibleton in si najel sobo v hotelu, ne da bi prav za prav vedel, zakaj to delam. Svoje ime sem bil pozabil in sem si izbral ime Kingsley zato, ker je bilo moje perilo označeno s črko K. Na ugovor, da je imel tedaj, ko je odplaval, na sebi vendar samo kopalno obleko, a nič perila, ni vedel nesrečni Kibble nobene odgovora. Policija se za sedaj zanima podrobneje za njegovo življenje, ker misli, da je imel čudni živi mrtveč kakšne poslovne ali zasebne razloge, da je fingiral smrt zavoljo uto-pitve.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

51

Mojster Zauner je udaril s pestjo ob mizo, topil k oknu, prekrizal roke na hrbtu in za-trmel ven na cesto.

Lizika je ustavila stroj in v sobi je bilo tiho. Samo eden od ptic je plaho cvihnil. Maja je z glavo se je ozrlo dekleta na mater. "Le kaj je očetu?"

"Kaj vem!" je vzdihnila Zaunerica na klopi pri peči.

"Kaj vem!" je vzdihnila Zaunerica na klopi pri peči.

Lizika je stala. "Toda oče, kaj pa je."

"Boš že sama vedela, kaj je!" se je zadržal mojster Zauner, ne da bi se okrenil.

"Jaz?" se je začudilo dekleta. "Pa vendar ne mislite na vse zadnje mene? Potem bi že morala prositi!"

Razjarjen se je zagnal Boštjan Zauner proti hčeri in ji pomolil pest pod lepi nasek. "Lizika, ne briji si z menoj norca!"

"Jezus Marija!" je zavreščala mojstrica in sklenila roke nad glavo. "Kako le more biti človek tak proti svojemu edinemu otroku!"

"Ti pa kar tiho, kajne. Ti si vsega kriva. S svojim večnim prilizovanjem! Potem si mora sveda dekleta umisljati bogve kaj, in meniti, da sme počenjati, kar se ji zljubi. Ti si kriva, da ti, če postaja dekleta lahkoniselnost in meče naše dobro ime vsem ljudem v zobe!"

"Zdaj ti pa pravim, Boštjan—"

"Tiho bodi, mati!" Lizika se je pripravljena na boj postavila med mater in očeta. "Zdaj moram vprašati sama, kaj prav za prav hočete od mene, oče?"

"Tako? Je zavpil mojster tja v kot nekam. "Kaj je potem že spet s tem mladim mestnim človekom, ki je v Jezerskem dvoru na kvartirju?"

"S kom?" Lizika je namršila obrvi. "Saj še ne vem ne, koga imate v mislih, oče."

"Tako? In kaj si napravila z njim na hribu gori?"

"Jaz? Na hribu? Ali se nič ne spominjate, oče? Kdo je rekel: Glej, štirinajst dni že sedi pri delu, pojdi in se malo oddušaj!"

"No da, že vse prav! Ali pa moraš počenjati take stvari, če greš ven zaradi zdravja?"

"Take stvari? Kaj pa morem za to, če lazi mladi štrkolini za menoj?"

"Kaj more dekleta zato?" je segla vmes Zaunerica. "Ima pač križe z moškimi. Pa bi ji preskrbel drugačen obraz. Če kdo dekleta le pogleda, mu je že všeč."

Mojster Zauner je pol srdito, pol plaho pogledal slastno postavico svoje hčere. Dokaz njegove žene se mu je zdel menda dovolj tehten in zagodel je nekaj nerazumljivih besed.

"In ker smo že ravno v besedi," je poučevala Zaunerica, "zakaj so pa dekleta na svetu? Dobrih moštitev ne nosi danes nihče v bren-tah na ponudbo. Zato se mora dekleta že samo pobrigati. Če bi slo po tvojem, bi sedela Lizika za pečjo in utegnile ostati na cedilu!"

"Ostati na cedilu!" se je srdil mojster Zauner. "Zaradi tega se ni treba začenjati vsak dan z drugim, da potem ljudje norijo. In zaradi moštitev — Pointnerjev Andrej vzame dekleta vsak dan!"

Med smehom je vrgla Lizika glavo v zatilnik in sedla za stroj.

Ko je mojster Zauner videl hrbet svoje hčere, mu je jeza spet zrasla. S prstom grozeč za Lizikinim stolom je prevpil drdranje šivalnega stroja.

"Ti! Smejala se pa Andreju ne boš! To ni človek, s katerim bi smela uganjati burke! Vsaka druga bi si obliznila vse prste, ako bi ga dobila."

"Ko ga pa Lizika ne mara," je spet začela Zaunerica.

"Ne mara! Grunt, kakršen je Pointerjev, vreden svojih sto tisoč mark? In kaj takega bi ne marala? Ali ne misliš, da bi bilo lepše, če bi bila tvoja hči gospodinja na Pointerjevem, kakor pa, da jo zmerjaajo ljudje z gosposko Liziko? Tri sto zelenih, še enkrat! Iz kože bi skočil!"

Mojster Zauner je odšel trdih korakov v svojo delavnico in zaloputnil za seboj vrata, da se je luščil omet pod okni.

"Lepo se obnaša oče, res," se je nasmehnila Lizika proti sraženemu rokavu, ki ji je drsel pod roko skozi stroj.

Zaunerica se je sklonila svojemu lepemu otroku čez ramo in oprezno zašepetala: "Kar je rekel zaradi Andreja, ima kar prav, veš!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nac.
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi.
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema.
Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju.
Cena1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjige, s slikami, 1704 strani

Vsebina: Ismailjenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevartnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta.

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči

Cena3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina: Kovač Šimen; Zaroza z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik.
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-čl, lepa Indijanka; Prokletstvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Bar; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova opotoka.
Cena3.50

ŽUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina: Boj s medvedom; Jann draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot.
Cena1.50

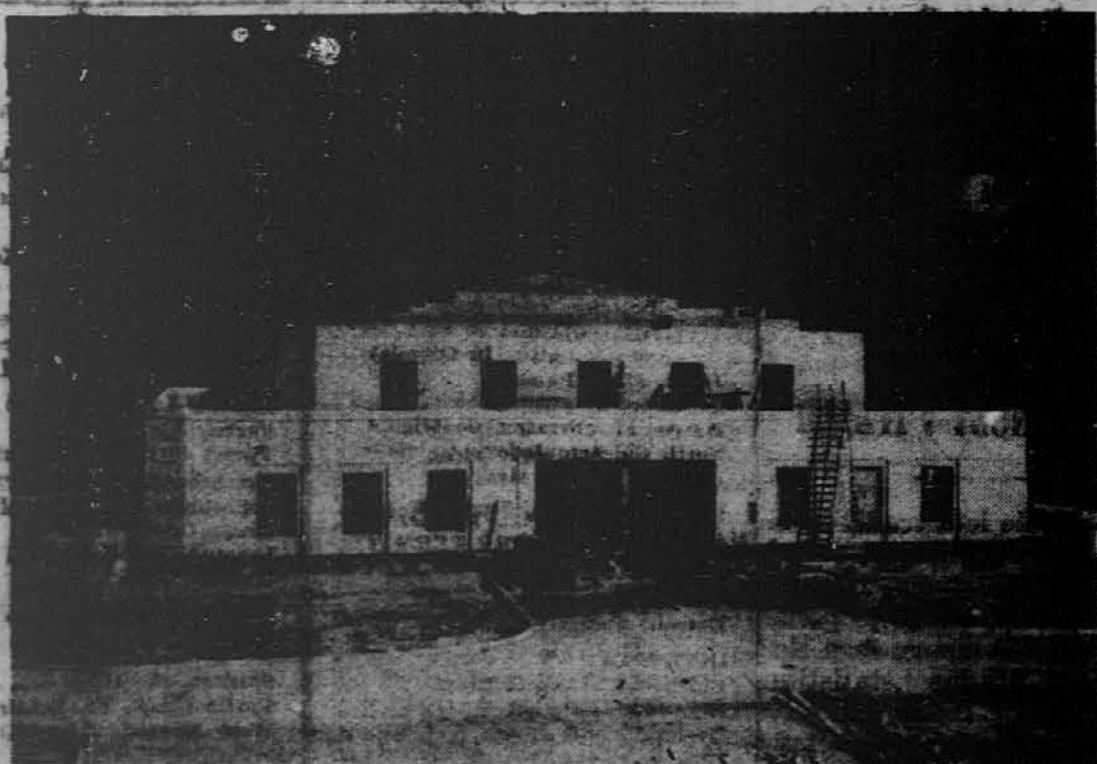
Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NOVA VLADNA ZAKLADNICA

Poslopje, ki ga vidite na sliki, je dala zgraditi zvezna vlada v Fort Knox v državi Kentucky. V zakladnici bo za šest tisoč milijonov dolarjev državnega zlata. Poslopje bo strnilo vojaštvo. Zakladnica je oddaljena par sto milj od človeških bivališč.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Pot=navzgor=

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Dobro; mogoče. Če pa bo hotela nad teboj stresati svoje sitnosti, tedaj pa takoj odločno povej. Samo ne podaj se ji, razumeš? Kajti potem si izgubljen." "Beži, beži, kaj me boš tako strašila; saj to ne prihaja iz tvojega miroljubnega srca."

"Pač! Malo te je treba naščuvati, drugače ti bo v zakonu ravno tako kot v šoli. Otroci so te dovolj dražili. Preveč dobra si."

"Ti pa si strašna zverina," pravi Gita šaljivo.

In gospodična Julija se kot za stavo smeje z Gito. Nato pa gospodična Škraba vzame cunjo in še enkrat obriše in pogladi pohištvo, da na njem ni ostal niti prašek. Pri tem pa vedno pogleduje na uro, kot Gita.

Točno ob enajstih zazvoni zvonec. Gitin obraz postane temno rdeč in hoče iti odpret.

"Prišel je," pravi tiho.

Gospodična Škraba pa jo zadrži z resnim obrazom.

"To ni za tebe, Gita. Sama bom odprla. Počakaj ga tukaj v sobi."

In stara gospodična gre svečano iz sobe. Pri srcu ji je kot mater, ki pričakuje snubca svoje hčere.

Džorž sprejme z resnim, svečanim obrazom in mu izpregovori nekaj čestitk. Gita mu je povedala, v kakih razmerah ste živeli in se ji zahvali s toplimi, iskrenimi besedami. Ko se opravi, da ima še mnogo dela v kuhinji, ga pelje v sobo in zapre vrata za seboj. Četudi ji ni bilo posebno povolji, da bi pustila oba sama, vendar ju ni mogla motiti v njunem prvem svidenju.

Gita stoji rdečega obraza sredi sobe, ko vstopi Džorž. Sonce obseva njeno postavo. Tako ljubke in vabljive je še ni videl, niti prejšnji večer.

Naglo stopi proti njej in jo objame.

"Moje drago dekle — moja Gita!"

Gita žari v srce in mu pogleda v oči.

"Ti — ti — celo noč se mi je sanjalo o tebi."

Prisrčno jo poljubi na rdeče ustnice.

"Res? Ali je bilo lepo, o čemur se ti je sanjalo?"

Gita mu prikimava in ga prime za roko.

"Krasno, kot pravljica."

"Saj si sama pravljica. Tudi izgledaš kot princesa iz pravljice dežele, ne pa kot učiteljica z resnim, dostojanstvenim obrazom."

Gita se smeje v blaženosti.

"S šolo bo sedaj hvala Bogu, kmalu konec. Kako sem ti hvaležna," pravi in strastno stisne njegovo roko.

"Ali je bilo res tako hudo?" jo draži.

Gita prikimava.

"Za učitelico nisem — nobenega ne morem videti jokati."

Džorž jo strastno privije k sebi.

"Ali imaš tako mehko srce?"

Gita se vzravna ter si potisne lase za rožnata ušesa.

"Sedaj pa mi najprej povej, kaj je rekla tvoja mati. Ali je bila zelo huda?"

Džorž je nekoliko v zadregi.

"Zakaj naj bi bila huda?"

"Ker hočeš poročiti revno dekle."

"Ali bi bila na njo zelo huda, ako ji zaradi tega ne bi bila po volji?"

Gita zmaje z glavo in ga resno pogleda.

"Ne, prav gotovo ne. Toda povedati mi moraš, kaj misli o najini zaroki, da bom vedela, kako si morem pridobiti njeno naklonjenost."

Džorž se lahno smeje. Vsi materni pomisleki se mu zde nepotrebni. Tako srečen je, da jo more držati v svojih rokah.

"Mati pravi, da sem lahkomisljen. Boji se, da moj služek ne bo zadostoval za vse. Misli, da mnogo zahtevaš in da se ne boš mogla privaditi na naše razmere."

Gita ga pogleda s svojimi resnimi, lepimi očmi.

"Vedno sem živevala v najbolj priprostitih razmerah in sem bila zadovoljna. To skrb bom vzela tvoji materi. Kaj pa ti, Džorž? Kako misliš danes o najini zaroki? Ali se kesas za to, kar se je sinoči dogodilo?"

Džorž jo poljubi na usta in oči.

"Ljubim te, Gita in ne morem čakati, da postaneš moja žena," pravi mirno, toda s prepričevalno iskrenostjo.

Gita pritiska njegovo roko na svoja lica in se mu veselo nasmaje.

"Potem je vse dobro. Potem se ničesar ne bojim. Tvoji materi bom že pokazala, kako sem v vseh stvareh skromna — razun v eni stvari."

"In ta je?"

"To je tvoja ljubezen, Džorž. Rad me boš moral imeti — neizmerno radi!"

Džorž poljubi njene tresoče se ustnice.

"Najljubša moja, tega ne bo manjkalo, prav gotovo ne. Tako lepa si, lepša, kot sem mislil. Od včeraj si postala popolnoma druga."

Gita čuti, kako srečen občutek je prešinil njeno dušo pri njegovih strastnih besedah.

"Ker me ljubiš ker to čutim. Sreča olepša človeka — jaz pa sem neizmerno srečna."

Te besede izgovori z vročo iskrenostjo in Džorž je srečen in ginjen. Temu dekletu je bil vse; mogel ji je biti vse. In to je hotel. Tako si je mislil svoj zakon.

Nekaj časa molčita; oči v oči. Bil je zgovoren molk, ki je povedal več kot tisoč besed. Nato pravi Džorž:

"Včeraj je bil za mene zelo srečen dan. Najprej sem prejel naznanilo, da sem dobil novo službo, nato sem našel tebe, moja Gita, in nazadnje, ko sem prišel domov, sem našel svojega najboljšega, najzvestejšega prijatelja. Po več letih se je zopet vrnil v Berlin."

Gita ga gleda z velikim zanimanjem.

"Ali je to oni prijatelj, o katerem si mi govoril, urednik?"

"Da, Herman Hartman. Nastavljen je bil kot prvi urednik lista."

Zarežnih oči mu stisne roko.

(Dolje prihodnjik)

METUZALEMI

Nenavadna visoka starost je dar božji. Človek ne more dosti storiti za to, da bi dosegel izredno visoko starost, razen, da preprosto živi in je veliko na svežem zraku.

Junija 1934 je umrl Turek Zaro Aga, ki je bil najstarejši človek te dobe. Po njegovih podatkih je bil star 164 let in se je baje v mladosti bojeval v Siriji zoper Napoleona. Vendar ni imel nobenih listin in "pomlajevalni" profesor Voronov, ki ga je preiskal malo pred njegovo smrtjo, mu je prisodil 120 let, a Turki so izjavili, da je bil Aga toliko star, kot je sam dejal.

Bodi tako ali tako, res pa je, da so živeli ljudje take in še večje starosti. Človek, ki je doslej najstarejši na svetu in je njegova starost uradno dokazana, je bil Anglež Thomas Carn: imel je skoraj 207 let. Živel je od leta 1588 do 1796.

Prihodnji v tem seznamu je leta 1724 v vasi Koefrosch pri Temišvaru umrl Petrar Čartan, ki je bil rojen 1539, je bil torej star 185 let. Skoraj prav do smrti je bil še krepak, hodil je s palico in je beračil. Dobro je že videl in je imel še nekaj svojih zob. Njegov sin, ki je še živel ob očetovi smrti, je imel tedaj 97 let in je bil otrok tretjega, v pozni starosti sklenjenega zakona. Čartan je bil grško-katoliške vere in je do smrti vestno izvajal svoje verske dolžnosti. Umrl je, ko da bi zaspal.

Le za leto mlajši je bil, prav tako leta 1924 umrl Samuel Mungo iz Škotske, ki si je večji del svojega življenja moral le z eno roko služiti kruh, ker so mu bili drugo odsekali. Prav rad je pil žganje in je menil, da mu največ koristi.

Prav malo manj je bil star neki mulat iz Friedrichstadta iz Virginije, ki je leta 1798 umrl v starosti 180 let. Bil je 140 let star, eno leto v družini.

V Herbusdorfu v Gornjih Lužicah je dosegel Martin Uhlman, ki je umrl 2. dec. 1736 starost 172 let. Njegov ded je bil star 103 leta, njegov oče pa 192 let.

Henry Jenkins, neki ribič iz grofije York na Angleškem, je živel, kar je uradno dokazano, od 1501 do 1670; umrl je torej 169 let star. Nekoč je bil pozvan na sodnijo in je prišel tja.

kaj s svojima sinovima v starosti 100 in 102 leti. Brez dvoma čudovit primer!

157 let je bil star neki kmet z zaluskih posestev pri Kelalichu v Galiciji, ki je umrl leta 1762. Njegov prvi zakon je trajal 58 let. Ko mu je žena umrla, se je z 88. letom še enkrat poročil in je bil v drugo poročeno 56 let, in je iz drugega zakona imel še 7 otrok.

Vlado desetih angleških kraljev je preživel neki, leta 1636 rojeni Thomas Parz, kakor je napisano na nagrobnem kamnu v londonski westminsterski katedrali. Ko mu je bilo 120 let se je oženil s tretjo ženo in v starosti 130 let je še prav urno vihtel cepec in je mlatil. Ko je bil star 152 let, ga je sam kralj povabil k sebi na gostijo. A tedaj si je Parz, ki je bil važen le preproste hrane, pokvaril želodec in je umrl.

Izredno živah je bil tudi Danec Kristijan Drakenburg, ki je dosegel starost 146 let. Bil je nemirne sorte in je do svojega 141. leta prav vzburkano živel. Ko je imel 68 let, so ga ujeli morski razbojniki in ga prodali za sužnja v Tripolis. Kar 15 let je opravljal najtežja suženjska dela, dokler ni pobegnil. V starosti 100 let se je poročil prvič in zadnjič.

136 let je bil star Švabe Džorž Wunder, rojen 1761. leta. — Anglež Taylor je dosegel starost 134 let in se je s 108 leti v drugo poročil.

Heinz Mittelstadt, Meklenburčan, je bil 123 let star. Bil je 40 let vojak in je bil v šestih bitkah.

Leta 1733 je postal neki Grosch iz Wettina še v starosti 104 let, oče. Čeprav je bil toliko star, je bil še rudniški paznik. Njegov oče je bil star 112 let, njegov brat pa še več.

Leta 1797 se je v Londonu, v starosti 112 let umrl Esquire Mearthy, petič poročil, ko je imel 98 let in je bil oče več otrok. O njem poročajo, da je bil še v visokih letih vnet lovec in je rad pil žganje.

Marca 1725 se je javil na magistratu v Lintichu neki človek, ki je prosil, da ga sprejmejo v občino. Dognali so, da je bil to neki mešan, ki je bil pred 95 leti izgnan za 90 let iz mesta. Zdaj je imel 115 let in so ga seveda sprejeli v občino in skrbeli zanj.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v platno vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinišje usnje vez 180
v najfinišje usnje trda vez 130

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinišje usnje vez 180

KVIŠKU SRCA

v limitirano usnje vez 60
v usnje vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinišje usnje vez 180
v najfinišje usnje trda vez 150
v bel celulozid vez 120

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 150
v najfinišje usnje vez 150
v najfinišje usnje trda vez 160

Hrvatski molitveniki:

Učebnjak starosti, fina vez 150
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez 150

najfinišja vez 160
Zvonček nebeski, v platno 80
fina vez 150
Vienc, najfinišja vez 160

Angleški molitveniki:
(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 110

Come Unto Me

v platnice vezano 30
v belo kost vezano 35

Key of Heaven

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinišje usnje vezano 120

Angleški molitveniki:
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven

v celulozid vezano 120
v celulozid najfinišja vez 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 130
Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA 5. decembra
NEW YORK 10. decembra
HAMBURG 15. decembra
BREMEN 16. decembra

Brzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane. Izbrane železniške zveze ob Cherbourg ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
57 BROADWAY NEW YORK

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

V novembru 1934 je umrl v Mideltu v Maroku Sidi Lahib, ki je dejal, da je 147 let star, kar pa ni mogel dokazati. Dokazano pa je, da ima še živeči Arabec Ali Abu Sarih v Iraku 132 let in je še prav zdrav, pije alkohol in je bil doslej šestkrat poročen.

V začetku avgusta 1936 je umrl v srbski vasi Mala Krsna kmet Trajko Smilković, ki je bil do smrti čil in veder, čeprav mu je bilo že 131 let.

V Rusiji živi v neki vasi pri Habarovsku Mihael Postnov, ki je bil rojen 19. junija 1799 in je zdaj v 136 letu, pa še zmeraj opravlja domača dela.

Teo Pavlovič, srbski kmet, ki je star zdaj 112 let, se je decembra 1934 petič poročil, in sicer s svojo izvoljenko iz mladih let, ki ima zdaj 107 let. Leta 1839 jo je prvič zasnubil, a njen oče mu je ni hotel dati.

Tudi ženske so že dosegle izredno starost, čeprav je taka visoka starost bolj stvar moških, kakor so dognala opazovanja.

Najstarejša ženska, kar jih je doslej živele, je bila Francozinja Piau, ki je leta 1838 umrla, stara 158 let.

Neka krčmarica ob vznožju Mont Cenis je v dosegla starost 140 let in je živele od 1717 do 1857.

V neki vasi blizu Santiaga de Chile je oktobra 1933 umrla neka ženska, ki je bila — po listinah dokazano — rojena l. 1800, je imela torej 133 let. Osebo se je udeleževala številnih bojev čilske države; bila je ranjena in je prežela hrabrostno kolajno. Še ko ji je bilo 107 let je leta 1907 šla z vojaki na bojišče.

V mestu Sterdun na Poljskem živi neka Vanda Vziecka, ki je zdaj 138 let stara. Skrivnostni čar je krog nje: splošno ji pravijo "Sterdunska čarovnica." Vse življenje se je bavila s prerokovanjem in bivši ruski car in avstrijski cesar Franc Jožef sta že bila pri njej. Pravi, da je videla Napoleona, kako je odhajal v Rusijo. Prav zdaj preiskujejo ali so njeni podatki resnični.

Starostni rekord vseh živih žensk pa ima Srbkinja Stanojka Bakid, ki živi v vasi Jevski pri Ipeku. Zdaj je stara 157 let in je še zmeraj zdrava in krepka.

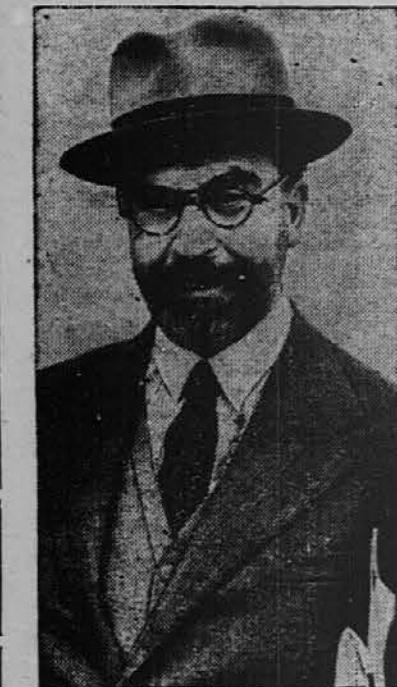
NEPISMENOST V ITALIJI

Italija se že leta trudi, da bi odpravila nepismenost med svojim prebivalstvom. Navzlic vsem naporom, pa se je ponekod ohranilo še mnogo tega zla. Najnovejše uradne statistike govore, da je v Italiji danes še vedno 7.5 milijona analfabetov, to bi bila polovica prebivalstva Jugoslavije. Moških je nepismenih tri milijone, žensk pa 4.5 milijona. Med sto Italijani je 21 nepismenih.

Kar se tiče nepismenih med rekruti in novoporočence jih je najmanj v južni Tirolski, namreč 0.1 odstotka. Tudi na Pie-

montskem v Lombardiji in Liguriji je razmeroma malo rekrutov in novoporočencev, ki bi ne znali pisati in čitati. A že v Laciji, deželi okrog Rima je med rekruti 6.8 in med novoporočenci 7.5 odstotkov nepismenih. V Kalabriji je nepismena vsaka tretja mlada žena. Na Sardiniji ne zna isto tako vsak tretji rekrut ne čitati ne pisati. Povprečno je v Italiji nepismenih 11.1 odstotka rekrutov in 10.6 odstotka novoporočencev.

Francisco de los Rios

novi španski poslanik v Združenih državah Rios je bil že leta 1928 v Združenih državah. Tedaj je predaval na Columbia university o španski kulturi.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Poslajte naročnino naravnost nam ali jo na plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig
Walsenburg, M. J. Bavuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevelč, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich

La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Joe Zelenc

KANSAS:

Girard in okolica, Joseph Močnik

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouže

OHIO:

Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Remlik, John Slaravik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumše

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Kobljar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, M. Rupnik

Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taušelj

LUZERNE, Frank Balloch
Midway, John Zust

Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

VISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kakei

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tancher

Diamondville, Joe Kolich

Vamk zastopnik naša potrdila za sveto, katero je prejel. Zastopnik naše priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"